

Nieuwsbrief SAM september 2021

Wij hebben inmiddels de eerste maand gemeenteraad gehad, de start is rustig maar we hebben genoeg te vertellen. Daarbij kan u binnenkort ook informatie verwachten over de verkiezingen want ook daar wordt hard voor gewerkt!

Op **2 september was de eerste gemeenteraad** van het seizoen. Op de agenda niet veel onderwerpen maar er werd ook aandacht gevraagd voor het aangepaste plan voor **openbaar vervoer** waarin de provincie de zienswijze van onze gemeente niet heeft meegenomen. Er worden lijnen gestrekt, dat betekent dat een buslijn niet door een dorp gaat maar erlangs. Wij hebben contact gezocht met de statenfracties die bij SAM horen en daarbij werd ons duidelijk dat er enerzijds een tussenstap gemaakt is ivm corona maar anderzijds er door de investeringen waarschijnlijk geen weg meer terug is. Wij hopen op duurzame alternatieven zodat de dorpen en de stad goed bereikbaar blijven.

Sociaal economisch uitvoering-plan Noard West Fryslan 2021 2023 Met de visie en het actieplan heeft SAM en de raad in april 2021 mee ingestemd. Voor Noard West Fryslan. Dit uitvoeringsplan zet maximaal in op participatie en kracht van ondernemers, onderwijs en samenleving. Wil je hier succesvol in zijn dan moeten alle geledingen van onze burgers erbij betrokken zijn. De wethouder/ het college is hierin geslaagd en de SAM fractie heeft de wethouder/ college hiervoor een compliment gegeven.

Het uitvoeringsplan is hopelijk ook een mooie aanzet zijn tot een “groene” economie in onze gemeente. Dit is de groeisector waarvoor een aantrekkingskracht naar onze gemeente vanuit gaat, voor de jongere inwoners in en buiten onze gemeente.

Zo houden we een leefbare gemeente waar het goed werken leven en creëren is!

De financiële zaken zijn nog wel een belangrijk item! Het is veel geld wat uitgegeven wordt om deze economische ontwikkeling te faciliteren. Dit doen we niet alleen als gemeente Waadhoeke, dit pakken we gezamenlijk op met onze ondernemers, het onderwijs en de samenleving. Daardoor is niet alles in het uitvoeringsplan nu al concreet gemaakt. Daarom is de fractie blij dat de raad regelmatig door het college op de hoogte gehouden wordt.

Fusie scholen Minnertsga

Het voorstel van het College luidde als volgt: Geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot instandhouding van de openbare basisschool De Lytse Terp in Minnertsga. Dat betekende indirect dat de scholen in Minnertsga zijn gefuseerd met ingang van het nieuwe schooljaar. En goede ontwikkeling om de dorpskool in stand te houden. Met ruim 100 leerlingen is de dorpskool omgedoopt tot IKC De Twirre.

IKC betekent Integraal Kind Centrum wat de het doel heeft om kinderen in de leeftijd van 0 -12 jaar zowel tijdens lesuren als ook de opvang er buiten geregeld te hebben. SAM Waadhoeke is groot voorstander hiervan maar

had wel kritiek op de keuze voor het oude gebouw wat al ruim 100 jaar oud is en geen ruimte kan bieden aan de kinderen van 0 – 4 jaar. Derhalve dus geen IKC! Daarnaast kan het gebouw niet voldoen aan de eisen energiebesparing en milieubelasting zoals gesteld door de gemeente Waadhoeke. Wij bepleiten voor de toekomst van het onderwijs en vanwege duurzame huisvesting dat het College deze regierol op zich gaat nemen.

Informatiezuilen

Er is destijds door de gemeente Franekeradeel flink geïnvesteerd in het plaatsen van de zuilen. De 'look and feel' van de zuilen is goed. Echter de staat waarin de zuilen verkeren, de soms achteraf ongelukkig gekozen locaties en het minimale gebruik ervan zorgen ervoor dat een gedegen toekomstplan voor de zuilen noodzakelijk is. Hierover is de gemeenteraad middels een memo in het najaar van 2020 geïnformeerd.

Uit gesprekken met de dorpsbelangen van de dorpen waarin een zuil staat of net buiten het dorp staat, blijkt dat er geen draagvlak is voor het handhaven van de zuilen op de bestaande locaties. Tevens is vanuit recreatief-toeristisch oogpunt de meerwaarde van de bestaande locaties nihil. Geen enkele zuil staat in de directe omgeving van een bezienswaardigheid.

Inmiddels is er door een extern adviesbureau een toekomstplan opgesteld voor de zuilen. Het voorstel van het college was om een tweetal zuilen beschikbaar te stellen Stichting Frjentsjer Keatsstêd en Overleggroep St. Anna, dorp van Rembrandt en Saskia. De resterende vijf informatiezuilen om niet beschikbaar te stellen aan belangstellende verenigingen of stichtingen of bij te weinig animo de zuilen te verkopen. Kosten voor de overdracht en begeleiding hiervan zijn € 52.000.

De voorstellen werden unaniem aangenomen

Op 7 september was er een **werkgroep omgevingswet**. Allereerst is de invoer van de omgevingswet uitgesteld, wij raken de tel kwijt van hoe vaak dat inmiddels is. We gaan langzaam in onze gemeente verder en hebben gesproken over hoe en wanneer de raad wordt betrokken. Het hoe hebben we besproken. Gezien de korte tijd die er nog is voor deze raad, is er voor gekozen om dat proces te starten met de volgende raad.

9 september kernteam **transitievise warmte**. Vanuit de regering is de eis opgelegd dat elke gemeente een plan maakt voor de overgang van aardgas voor verwarming naar duurzamere alternatieven. Vandaag werd ons duidelijk dat er weinig collectieve voorzieningen mogelijk zijn door de wisselende bebouwing. Er wordt nu vooral gedacht over isoleren, daarmee kunnen we in elk geval de warmte vraag beperken, en moeten we plannen maken om dat voor mensen aantrekkelijk te maken. Daar kunnen wij het alleen maar mee eens zijn. De bedragen voor alleen maar goed geïsoleerde huizen, zijn enorm. Wij zullen de komende jaren moeten kijken hoe wij het voor mensen betaalbaar kunnen maken en daarmee de besparing op energie te kunnen maken. Daarbij wordt de noodzaak groter door de hogere gasprijzen.

21 september **kernteam energielandschap**. Een bijeenkomst met informatie en uitwisseling van visie. Het was een mooie verrassing dat hoewel elke partij kritisch is op vorm en uitvoering, wij er allemaal voor open staan dat dit landschap verder onderzocht wordt. Voor ons zijn dan onze waarden van belang: baten van het landschap voor de omwonenden, regie bij de gemeente en duurzame opwek.

23 september gemeenteraad

Tijdens de raadsvergadering van 23 september hebben wij als SAM fractie wederom aandacht besteed voor het leed wat vele gedupeerden van de Toeslagenaffaire is aangedaan. Bij de behandeling van de kadernota 2022-2025 hebben wij middels een motie aandacht gevraagd voor het leed wat vele gedupeerden van de Toeslagenaffaire is aangedaan. SAM wil de gedupeerden niet in de kou laten staan. Wij gaan er vanuit dat onze gemeente alles in het werk stelt om de gedupeerden die hulp te bieden die daarvoor nodig is. Recent hebben wij uit de media vernomen dat de afwikkeling nog een lange tijd op zich laat wachten en constateren wij dat enkele gemeenten verdere stappen onderneemt die de pijn versneld nog verder kan verzachten (o.a. gemeente Heerenveen).

Vragen:

1. Gaat gemeente Waadhoeke ook verdere stappen ondernemen (bijv kwijtschelden belastingen (wordt inmiddels al opgepakt)) met als doel het leed versneld verder te beperken.
2. Zijn er ook landelijke ontwikkelingen om ook de schadeafhandeling als gemeente zelf op te pakken (verzoek motie).
3. Kan u als gemeente waadhoeke ons als fracties ook in contact brengen met gedupeerden. In een vertrouwelijke setting? Wij als fractie SAM zouden graag in

gesprek met hun gaan om te horen hoe het met hun gaat en wat zij (nog) nodig hebben.

Op 21 september is door het kabinet aangekondigd dat er totaal 5 miljard opzij is gezet voor compensatie en andere kosten voor de gedupeerden. Dit is meer dan eerder begroot. De reden hiervoor is dat er veel meer mensen, dan verwacht, zich melden als gedupeerden.

Vragen:

1. Is in onze gemeente deze zelfde trend te zien en zijn er meer gedupeerden die zich ook bij de gemeente melden?
2. Indien dit niet het geval is kan de gemeente Waadhoeke via de voor haar bekende kanalen opnieuw een oproep doen aan de gedupeerden om zich vooral ook bij de gemeente te melden?

SAM gaat via haar eigen social media kanalen een oproep doen aan mogelijke gedupeerden om zich alsnog bij de gemeente te melden. Wij hopen hierdoor ons steentje bij te kunnen dragen om alsnog alle mogelijke gedupeerden te kunnen bereiken.

Deze keer stond de aangepaste begroting van **Empatec** op de lijst. Daar hebben wij niet uitvoerig over gesproken, het meeste is al gezegd. Toch hebben wij wel van de gelegenheid gebruik gemaakt om te vragen om ons mee te nemen in de ontwikkelingen en vaart te maken met het bedrijfsplan.

Projectplan biodiversiteit agrarisch collectief Waadrane

Op 12 februari 2021 heeft agrarisch collectief Waadrâne een biodiversiteitsproject voorgelegd aan gemeente Waadhoeke en provincie Fryslân. Dit initiatief past bij de goede contacten die er zijn tussen Waadhoeke, Waadrâne en provincie. Alle partijen zijn sterk gemotiveerd om actief in te zetten op het herstel van biodiversiteit.

Het voorstel van Waadrâne is gebaseerd op hun jarenlange succesvolle ervaringen met agrarisch natuurbeheer in Noardeast-Fryslân. Het collectief is voor een (relatief klein) deel ook actief in de gemeente Waadhoeke. Zij willen hun kennis en kunde van het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) graag inzetten om ook in Waadhoeke het herstel van biodiversiteit te bevorderen.

Het zal u niet verbazen dat de fractie van SAM Waadhoeke dit plan van harte ondersteunt. Ook de fracties van FNP, CDA (behalve Nammensma), GB en CU stemden voor. De VVD met woordvoerder de Jong en Nammensma van CDA stemden tegen.

Vorbereidingskrediet ontwikkeling Sint Annaparochie

Er werd ons een voorbereidingskrediet gevraagd voor het project Zuid West.

Als Sam kun je met geen mogelijkheid tegen deze woningbouw ontwikkeling in Sint Annaparochie zijn gezien de ontwikkelingen van de afgelopen periode.

Een mooie actie met de projectontwikkelaar en het dorpsbelang. Bij de begrotingsbespreking in deze raad heeft SAM hierop al aangedrongen en wij zijn dan ook blij dat de wethouder/ dit college dit zo snel heeft opgepakt.

In deze periode dat heeft het college, en deze raad het nabij besturen helemaal heeft omarmd, dan is het belangrijk dat belangenvertegenwoordigers in het dorp, in een vroeg stadium hierbij betrokken raken.

Daarom heb ik namens Sam contact opgenomen met het dorpsbelang van Sint Annaparochie. Daaruit kwam vanuit mevr. Wassenaar positieve reacties over hoe de wethouder en de ambtenaren al in een vroeg stadium het dorpsbelang inderdaad, hierbij hebben betrokken. Onze complimenten aan de wethouder/ het college voor deze handelingswijze! Nabij besturen is niet voor niets het motto geweest in deze college periode!!

Er kwam nog wel een duidelijke opmerking over het vervolg traject voor deze planontwikkeling. Zorg er als gemeente voor dat er niet alleen voor kapitaal krachtige mensen uit onze gemeente gebouwd wordt. Zorg er ook voor dat er voor starters en ouderen gebouwd wordt. In de huidige situatie is het ook van belang dat er ook nieuwe huurwoningen in Sint Annaparochie worden gebouwd. Niet al onze burgers kunnen zomaar een koopwoning kopen! Wij willen er ook op aan duwen om van deze wijk een pluriforme wijk te maken! Zodat ervoor alle bewonersgroepen in Sint Annaparochie gebouwd wordt.

28 september voorlichting raad arbeidsmigranten

Vooraf in de tuinbouw gebieden in onze gemeente en onze provincie is een grote behoefte aan personeel wat niet gedekt kan worden met het arbeidspotentieel wat van origine al in onze provincie aanwezig was.

Er zijn hierdoor een grote groep arbeidsmigranten naar onze gemeente gekomen.

Bij deze groepen spreekt men landelijk over percentages van 70 % arbeidsmigranten die langer tijd in een gebied verblijven en werken. En 30% die na een korte tijd weer vertrekken naar hun geboorteland of verkassen naar een andere plek.

In de waadhoeke zijn deze percentages van 70 en 30 % net andersom.

En daar komt nog bij dat er een groot percentage arbeidsmigranten in de gemeente Sud West werken en in onze gemeente wonen.

De groepen die maar kort komen werken en verblijven in onze gemeente hebben weinig binding met de dorpen waar men verblijft. Ook als het werk in een andere gemeente is wordt de binding met de woonplek minder groot ervaren.

De groepen die langer in onze gemeente verblijven gaan eerder een verbinding met het dorp aan waar men woont. De kort verblijvende groepen gaan deze binding bijna niet aan. Zij geven ook veel sneller overlast en komen de leefbaarheid in een dorp niet ten goede. Ook de registratie van arbeidsmigranten is maar beperkt tot een geschat percentage van 15 tot 25%.

. Oplossingen kunnen niet alleen gevonden worden in een gemeentelijk verband. Of gezamenlijk met de gemeente Harlingen. Je zal veel meer tot bredere aanpak moeten komen met o.a. Gemeente Sud West.

. Ook moet je komen tot een betere/grotere registratie van arbeidsmigranten. Als je ze niet in beeld hebt kun je ook geen voorzieningen voor hen creëren.

. Tegelijk moet je onderscheid maken tussen de tijdelijk verblijvende arbeidsmigrant en degene die langer in onze gemeente verblijft.

. De lang verblijvenden kunnen opgevangen worden in de kernen en kunnen daar met gerichte ondersteuning sneller integreren. De kort verblijvenden kunnen net zoals nu aan de randen van de dorpen opgevangen worden en mogelijk in de toekomst in verblijven bij de werkplekken. Mits de kwaliteit van de woonplekken voldoet aan de norm de Commissie van Dhr. Roemer hiervoor heeft vast gesteld.

. En je moet tot oplossingen komen die door de arbeidsmigranten, de bewoners van de dorpen en de werkgevers gezamenlijk gedragen worden zodat de leefbaarheid van de dorpen niet in het geding komt.

Voorlichting omvorming Sociale dienst

Per 1 januari is de GR van de Dienst Sociale Zaken gewijzigd in een bedrijfsvoering organisatie (BVO). Doel was om meer grip te krijgen over zowel het beleid als de budgetten. Onze grote wens als SAM was een eigen Dienst. Dus deze beweging was een goede stap in de goede richting. De gemeenten doen nu het beleid en de uitvoeringstaken en de administratie zijn gemandateerd aan de BVO. Nu blijkt dat de BVO niet gebruik mag maken van bepaalde koppeling (zoals basisregistratie persoonsgegevens). Want die behoren tot de gemeenten. Dit is niet onderkent bij het vormen van de BVO en zal nu hersteld moeten worden en een iets modernere GR. Dit lijkt een noodzakelijke stap terug. Op 30 september konden wij hier technische vragen over stellen. Wij hebben vragen gesteld over:

- Wat betekent dit nu voor de directe zeggenschap van de Raden (beleidsmatig).
- Hoe zit het nu met het budgetrecht. Wij kunnen nu weer zienswijzen indienen en op dit moment besluiten wij gewoon over de begroting. Kortom weer een stapje terug.

Er is toegezegd dat onze invloed dwingender is dan bij de oude GR. Wij zullen deze ontwikkeling in de fractie nog bespreken. De besluitvorming zal plaatsvinden op 28 oktober. Kortom een lastig dossier. Wordt vervolgd.

En dan nog wat ontspanning

De afgelopen periode hebben wij als gemeenteraad online vergaderd, nu wel weer in de zaal maar zonder mogelijkheid tot een frisje na de raad. Dat maakt dat het contact onderling tussen fracties zakelijker wordt. In het presidium is daarom de wens uitgesproken om nog wel een raadsexkursie te houden. Een mogelijkheid voor leren en ontspannen. In september is een groot deel van de raad naar Schiermonnikoog geweest. Het was goed om weer op een andere manier contact te hebben en ook nog met elkaar een training debatsvaardigheden te doen.

Tot eind oktober, groet Hanna